



41. szám.
October 11-én, 1868.

Megjelenik minden szombatnapon egy iven sokféle képekkel ellátva.
Előfizetési ár: Egész évre jan.—dec. 6 frt., 6 óra 3 frt. és 3 óra 1 frt 50 kr.—
Előfizetheti minden postahivatalnál és könyvtárznál.
Kiadóhivatal: Pest, barátok-tere 7. sz. Hirdetések díja: 1 hasábos petit sor 7 kr.

XIX. kötet.

Tallérossy Zebulon levelei Mindenváró Ádámhoz.



Teremtetevs barátom uram!

Teringette neki! No csak nizen: id van ni.
mid kapom? Kapom a Pesi Naplotul kontot

tizenegy forint ötven krajczarul; hogy fizesem ki neki, miért beszidemet kinyomtatak ujsagban. Had azt irdemletem én? job oldali hüsigemir? Ha nem elhiszi megmutathatok arjegyziket in natura. Kaptunk töbenizs ilyen Befundot: kiki megfizese sor számra menyit belebeszilt Naploba. Had ez a jutalom nekünk. Masik partnal, balpartnal kapva kapnak elvbaratok beszideiken: Halasz Bógyi tizezer forint arat beszilt három esztendő alatt orszaggyülsen: ha azt mind megakarnanak ujsagok venyi rajta, mit kiatak tüle, el liczitalnanak magat Dabazs varmegyit; is in nekem nem szabad beszilyi tizenegy forint ötven krajczar arat! Nekem felszamtja tulajdon partunk organuma soronkint három krajczarjaval kinyomatot beszidemet, pedig anak is fele „zaj“, — „eláll“ — „elnök csenget“ is in nekem azt is meg kel fizetnyi. Hiszen igaz, hogy in magam sürtetem Naplotul: agyatok mar beszidemet, mir nem atok mar beszidemet? csak azal biztatak mindig, maj gyün eczer meliklet, aba tijedet is beleszoritjuk töbi Ausschuss szonokokal, kibkül tizenöt megy egy tuczatba. Montam: jól van; de gondolta ördög,

hogy enek lesz vige fizetis. Hiszen meg izs fizetem volna örömet; ha ugy titokban montak volna: talan többet is megatam volna szivesen, csakhogy beszidem Naploban kigyűjön; de minek azt Hauptbuchba bevezetnyi, onan kivezetnyi, mint a ki hirdete ofener Sprechsaalba tyukszemflastrumot. Is legalab csak azt az ötven krajczart ne tetek volna oda. Melyik frazisz vol-

na beszidemben olyan, a ki nem ir, csak ötven krajczarnal se többet? A legizslegpiczurka kicsi kis szavacskam sincsen beszidembe olyan, a ki ne írne többet, mint ötven krajczar. No hanem felfogadok, hogy több inseratumot nem szonoklok ujsagiroknak, hanem ha jövőre mig beszidet megtartok, fogom azon kezdenyi: „rövid lesznek! is beszidem kinyomtatásirt nem fizetek!“

Tallérossy Zebulon.

Régi rege Izabelláról.

Egy régi svéd regét olvastam egyszer, mely most önkénytelen eszembe jut.

Egy svéd halász korszóba pecsételt tündért halászott ki a tenger fenekéről s a felszabadult tündér jutalmul azt fogadta, hogy mindent megad neki, a mit csak kívánni fog.

A halász hazafutott a feleségéhez, attól kérdezte meg, mit kívánjon.

A felesége Ilzebill (Izabella: Jezabel) azt mondta neki: kérjed a tündértől, hogy tegyen engem a leggazdagabb majorosnévá a vidéken.

A szellem megadta, a mit Ilzebill kívánt.

De Ilzebillnek az nem volt elég; nemsokára visszaküldte az urát a tündérhez.

— Feleségem az Ilzebill azt akarja, hogy grófné legyen.

A szellem adott neki palotát és uradalmat.

Kis idő múlva megint jön a halász.

— A feleségem az Ilzebill most meg azt akarja, hogy királyné legyen.

A tündér adott neki trónt és országot.

Még az sem volt az asszonynak elég. Idő vártatva ismét sompolyog a tündérhez a volt halász s csak előadja az asszony kívánságát.

— A feleségem, az Ilzebill már meg azt kívánja, hogy ő legyen a római pápa.

A tündér már haragudott, de megadta a kívánságát.

És még egyszer eléje került Ilzebill férje.

— Mi kellene még? rivalt rá a tündér menydörögve.

— A feleségem, az Ilzebill most már azt akarja, hogy ő legyen — az ur Isten.

— Eredj haza! dörgött a tündér szava. Ott ül már Ilzebill a halászgunyhóban és foltozza a rongyos hálókat.

És Ilzebill ott ül valóban a halászgunyhóban s halakat sem fog már a rongyos hálókkal, miket összefoltoz.

K—s M—n.

Európa lángban áll.

Hosszú képű vezérezikk.

Eléscélt fráizisokból a Pesti Napló számára összekonferenciázta az egész es. k. sajtó-bureau.

Valami van a levegőben.

Igen a levegőben van valami.

Hogy mi? az nem bizonyos.

Két decennium óta constatáljuk azon tényt, hogy az al-Dunánál nagy tűzanyag van összehalmozva, melynek csak egy gyújtó szikra s egy kis keleti szél kell, hogy lángba borítsa egész Európát.

Ime jóslatunk teljesült! Combinatióink helyes volt most is, mint mindig.

Európa lángban áll!

Igen, lángban áll Európa!

Igen, Európa áll lángban!

Igen, lángban Európa áll!

Igen, áll Európa lángban!

Igen, áll lángban Európa!

Mi ezt mindig mondtuk. Ennek így kellett lenni. Mert mi ezt mindig mondtuk.

S ime beteljesült Hja, nekünk igazunk szokott lenni.

Már most mily szerep vár reánk?

Legjobb lesz a körülményekkel megalkudnunk.

Csak az oppositio nem tud megalkudni a körülményekkel.

Tehát alkudjunk meg a körülményekkel!

Mig a Pesti Napló a körülményekkel alkuszik, addig mi megsugjuk, hogy a Pesti Naplónak csakugyan igaza van. Európa az al-Dunán kigyuladt s oda is égett. A dunagőzhajózási társaság kára 328,000 ft. Mert ez az „Európa“ az ő legnagyobb — hajója volt.

„A sorok közt.“

Emléklap a multból.

Cserénatonytól.

(Vége.)

— Ah Herr von Matyi, ön itt? Lám, lám, közeledik ön hozzánk.

„Csalódik Herr Schwager. Én k ü n n élek. Egyébiránt az itten belzett honfitársaim sem igen látzanak önökhöz közeledni.

E párbeszédet velem egy ur kezdé, ki az augsburgi Zeitungból pillantott fel, midőn előtte mentem el.

Nem örömet elegyedtem vele szóba, mert nem találok semmi mulatságot e dühös centralisator rögeszméiben, de kíváncsi valék, mit mond egy közelebbi híres beszédről, mely a Reichsrathban festé le Magyarország boldogulását a Bachrendszer alatt s hálátlan-ságát a bécsi jótéteményekért.

— S csakugyan nem kell a Reichsrath önnek sem?

„Dehogyan, sőt, Bolond Miska komám engedelmevel, nagyon is kell. Hiszen önöknek köszönhetjük, hogy olvasóink mindég találnak valamit a sorok közt.

— Megmondom én önnek, miért utasította el magától alkotmányunk élvezetét a magyar országgyűlés.

„Én jól tudom okát, hanem hát halljuk öntül is

— Nem tetszett önöknek az, hogy azon birodalmi husz tanácsos helyett, kik october 20-án kaptak diplomát a törvényhozásra, nyolczvanöt pátentérozott követ számára készítették nálunk kényelmes ülés, február 28-án. S ha nem volt, mert nem is lehetett, ennél egyéb okuk, akkor kérdem, nem hallatlan szörnyiség-e, hogy egy nemzet azon ütközzék meg, ha képviselőinek számát szaporítják? Hiszen annyival inkább keelne örvendeniök, mentől többnek nyitattik közülökalkalom,

hogy tehetségeiket más, nagyobb, civilizáltabb körben is érvényesíthessék, mint a milyenben otthoni elszigeteltségük szűk és barbár terén mozoghatnának.

„Ön uram nagy művész lehet, mert épen úgy gondolkodik, mint a prima donnák, ballerínák s bizonyos színésznők is. Hanem, ha mellőzzük is a tényt, miszerint az alkotmányos élet — ámbár van ennek is komédiássá hébekorban — nem tekinthető egészen a kameliás hölgy vendégszereplésének szempontjából: bátorkodom uraságotat figyelmeztetni, hogy országgyűlésünkön egy szóval sem panaszkodott senki a magyaroknak szánt zártszékek reichsrathi sokaságára. Igaz ugyan, hogy az ajándék még akkor sem kellett volna, ha mind a 343 helyet részünkre tartá is fenn; de hidje el ön, hogy azért, mert most már 85 képviselőt s nem csak 20-at látnának szivesen házukban Pestől, nincs nálunk egy mákszemnyi apprehensio is. Ön — megbocsásson, de ki kell mondanom — egy vázat állított fel, hogy azt diadalmasan leüthesse. Annyi bizonyos, hogy egyik feliratban sem foglaltatik semmi nehezteles az önök kegyességének tulsága miatt. Hogy nem kell egyetlen egy hely sem, az áll, de hogy több vagy kevesebb ajánlatik-e, azért bizony nem haragszunk, mert az nekünk tökéletesen mindegy.

— Hagyjon nekem békét azokkal a deákos feliratokkal. A sorok közt nem csak önök tudnak olvasni tudunk mi is; és világosan áll előttünk, hogy azért zugolódnak, mert Bécsből most is többet kaptak, mint a mennyit vártak. Hanem hagyjuk e kérdést, s menjünk tovább. Hogy 1848 előtt nem akartak önök az osztrák absolut rendszer állományi tanácssterembe lépni, azt értem, mert olyan tanácssterem akkor nem volt. De hogy most, midőn a helyzet annyira megváltozott, a mi önöknek többé nincs, az nekünk van, és a kormányforma, mely Magyarországon 300 év óta állott fenn....

„Megkövetem: 900 év óta.

— állott fenn, jelenleg, ő felsége kegyelméből, a birodalom minden tartományára kiterjesztve lön: önök folyvást vonakodjanak a császári parlamentben részt venni, azt már nem értem s egyébnek mint ázsiai nevetlenségnek nem is tarthatom.

„Herr Schwager! mondok önnek egyet. Mi 300 év óta vártuk, hogy megadassék részünkre azon kegyelem, s szószólok is voltunk nem egyszer. Ugyan nem lennének hát most önök is oly szivesek várni egy pár századig, hogy megváltozzunk mi is s egyszersmind lássuk, valjon megéle és nagyra nő, avagy elhal éretlen korában, az az ujdontottj alkotmány, mely annyi kinlódás után, világra jött? legyenek legalább egy kis



Hogyan képzelte **O** hogy a szomszédasszony látogatóba jön

türelemmel s engedjenek időt megtérésünkre. Ki tudja mit gondolunk majd később, 2261-ben.

— Önök hálátlanok. Csak törvényt tudnak idézni, de engedelmeskedni nem. A Bach-rendszert is önök rágalmazták agyon, pedig csak alatta: 12 év óta virágzott fel országuk. Történt ugyan balfogás s tán egy kis balkivégzés is néha, de egészen véve soha se volt jobb dolguk. A zsandárt híreből sem ismerték előbb. Törvénykezési hosszadalmasságban pedig csak a barbar Anglia állott önöknél hátrább. Hogy a magyar emberrel most rövid processust csinálnak, azt egyenesen nekünk köszönhetik. A mi az oktatást illeti, nem

tagadom, hogy gróf Thun — ki most az ellenzékhez állott s így nem tarthat többé számot a részünkről ki-méletre sem — nagyon is erősen germanizált, (mi is germanizálunk, hanem gyengébben), de legalább megtanította önöket olvasni és írni. Szóljak utáikról? Avagy nem falábon utaztak-e az emberek Pest és Vác között is? Hiszen ha a 48-ki forradalmat le nem győzzük, (mit nevet ön?) önök sátor alá kerültek volna ismét, more patrio, s ingben gatyában őrizték volna gulyáikat valahol a pusztán; sőt visszatértek volna, alkalmasint, a pogányságba. A nagy szavakat persze szeretik hangoztatni, de a tevést ránk hagyják. Dicséked-



és hogyan jött valóban.

nek, hogy 1848-ban kitörölték az ősiséget, robotot, ezt is, amazt is, de mit ér az elv kimondása, annak kivitele nélkül?

„Őn feledni méltóztatik, hogy az elv kimondása után, önöket hozták nyakunkra, s hogy aztán önök nemcsak az ősiséget, de magát a fiatalágot is igyekeztek megszüntetni. Egyébiránt önnek igaza van abban, hogy: „ama milliók részéről, kik szorgalmasak s munkások s a munka becsét méltányolni tudják: a polgári és paraszt osztályok részéről a lelépett osztrák miniszterium iránt hangos bizalmi szavazat fog nyilváníttatni.“ Sőt többet mondok. Értette az ön szavainak

igazságát a feloszlatott magyar országgyűlés is, mert valószínűleg a lefolyt 12 év áldásai iránt viseltető kegyelet és hála vagy tán éppen sovárgás hozatá vele azon ismételt és egyhangu elhatározást, miszerint nem kell neki az új rendszer s inkább a régienél marad.

— Makacs, visszas faj biz az önöké. Csak ne gárlni tud, adót s hódolatot; hanem majd megvállik, mire mennek nyakaskodásukkal.

„Arra nem, hogy önkényt az önök jármába nyujt-suk. Pas si bête.

— Na, na, meglátjuk, hol lesznek hat hónap mulva.

„A Reichsrath-ban nem.

— Schon gut. Hidjen ön Herr von Matyi a mit akar, hanem hagyja meg nekem is az én rögeszmémet. Ajánlom magamat.

Vigyen el az ördög.

E jó kívánságot természetesen csak magamban mondtam el.

Az igazat megvallva, ez a dominus Schwager engemet mindég idegessé tesz, nem azon ráfogások és idétlenségek által ugyan, melyeket rólunk beszél Bécsben s terjeszt a külföldi bérelt lapokban, hanem az által, hogy fixa ideája mindig emlékeztet a gyarló észjárásra és állhatatlan természetre, melyben Döbrögi bátyám szenved. Ki tudja miféle bolondságra képes az öreg ur, ha rem veszi el a tyukszemét két év alatt sem?

A kapushoz érve, egy csapat conventionalistát láttam berohanni. Mindeniknek megvolt a saját rögeszméje a szeptemberi kötésből eredendő eseményekre nézve. Félrevonultam a tébolydába siető tömeg előtt; aztán kértem Argust, nyitná fel az ajtót.

Mosolygott s kulcsos kezét mélyebbre sülyeszté zsebében.

— Ki akar menni ön, tréfán kívül?

„Ki hát. Miért maradnék itt?

— Mit gondol ön a Conventióról?

Egy pillanatig hallgattam; aztán a kapus vállára tettem jobbomat és felelék:

„A Conventióról édes Argusom, azt gondolom, hogy periculosum est credere et non credere, mi magyarra fordítva annyit tesz, hogy: ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes.

A kapu felnyilt s már künn voltam, mikor észrevettem, hogy nincs gyufám a szivarra gyújtani.

Elökopogtam hát Argust még egyszer, hogy adjon tüzet. Hozott is azonnal, de nem zárta be az örszemet, melyen át azt kiadá, hanem vigyorogva leste Plantage-om gyuladását s midőn távozni akaré, megállított egy utolsó kérdéssel.

— Ludas ur! csak egy szóra még. Mondja meg igazán, mit lát ön azokban a dohányfellegecskében?

„Argus, te vén róka vagy, hanem ezuttal nem szedsz rá. Azokban a dohányfellegecskében én nem látok jelenleg egyebet, mint szivarom szerves és szeretlen alkatrészeinek szétválását, szénsavat, vízpárát, s több efélé. Wahlverwandschaft az egész gomolygó kép. Meg vagy elégedve?

Argus megvakarta fejét, becsukta az örszemét s mormogá: furcsa, hogy a conventiótól sem ment el az esze — ha igaz.

A pestmegyei irnokok folyamodása.

Tekintetes megyeközönség! Föltéve, hogy mi tisztelettel alólírottak hajnali harmatnál egyebet nem iszunk reggelire, hogy ebédre a naphoz, estére a holdvilághoz járunk; föltéve továbbá, hogy megvetjük az emberi hiúságot s nem öltözködünk egyáltalában semmiképen, hanemha egy-egy ingyen függefalevetet viselünk; föltéve, hogy a szorult szobai levegőből kiköltözünk a jó Isten szabad levegőjére s a pusztza föld lesz derekaljunk, a csillagos ég paplanunk; föltéve, hogy soha színházba, komédiába nem megyünk, nem szivarozunk s egyáltalában semmit sem cselekszünk a mi egy krajczárba is kerülne: ez esetben évi fizetésünket épen harminczhat forinttal haladja meg évi kiadásunk.

Ennélfogva tisztelettel esedezünk, méltóztassék a m. kir. belügyminiszteriumnál közbenjárni, hogy ez a megye költségvetésében az irnokok fizetéséről szóló tételt legalább is egy harmaddal lejjebb szállítani kegyeskedjék.

A pestmegyei irnoki kar.

Adomák.

Hód-Mező-Vásárhelyen pár év előtt egy porosz pénzért mutogatott egy ebet, mely az előtte kimondott szavakat és számokat betű- és számokkal jelelt kockákból kirakta. A nézők között egy parasztagzda álmélködéséből ezt a megjegyzést tette: „már akár ki mit mond, nem is kutya az, hanem valami német kutyaruhában.“

Egy sz...i birtokos a minap Pestre jövén, régi ismerősével találkozott, ki beszélgetés közben kérdezte tőle, „hogy vannak megelégedve képviselőjükkel?“ mire a választó saját nézetét így fejezte ki:

„Vesztett volna Tótországban! a választáskor mindig azt mondta, hogy ő jobb oldali, pedig most látjuk, hogy rosszabbik oldali.

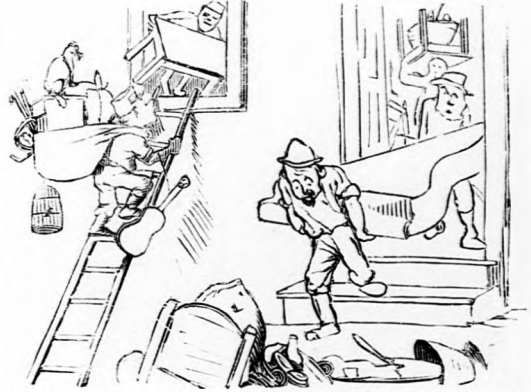
„Megbocsát mérnök ur, de fölmérését nem hitelesíthetem; mert ön itt két öllel keskenyebb utat hagyott;“ mondja a commasationalis hitelesítésnél a megyei fölmérnök.

„Tudom én azt nagyon jól; de tetszik tudni, hogy a M...ak nagy tolvajok, és ha a svábok kukoriczát ültetnek, legalább csak a két ölről fogják lelopkodni s így a svábok sajátját nem bántják.“

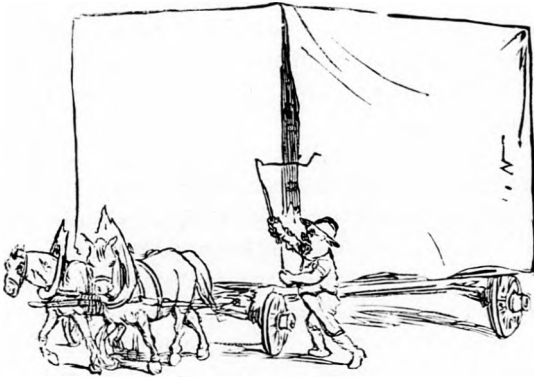
A buda-pesti hurczolkodás élményei.



Régi divat szerint.



A kölcsönös költözés egyszerre egy órában megkezdődik.



Az új divat szerint.



Három napig tart a kiköltözés három szobás szállásból, hat szobásból hat napig, következőleg két lakó fél egy szálláson hál együtt, ebből következő mulatságos el-
tévesztései a háló szobáknak.



A költöző felek és házi urak magyarázzák egymásnak a legujabb házbér-statutumokat.



Mint hogy hat napig tart a költözés, okvetlenül egy konyhán kell főzni két asszonynak. Ez lesz még a szép mulatság.

Ama bizonyos csizmadia és felesége kérdései és feleletei.



ORACULUM: Vajjon a királyno magá-
val hordja Spanyolország székelyét?

— — A mit ez az oppositio mível, az már azután csakugyan hallatlan! (Mi az?) No nézzed már, a „Pesti Napló“ következő táviratot hozza Németországból: „A folytonos esőzések következtében az egész Rajna kiszáradt.“ Már most kapja magát a „Hon“ s csak hogy azért is ellenkezőt mondjon, azt írja, hogy „a folytonos esőzések következtében az egész Rajna kiáradt.“ Ez az opponálási viszketeg minden határt meghalad.

— — Egy bécsi ujság írja, hogy Bécs mellett az asszonyosságok tanácskozást tartottak. Lehettek vagy 200-an. Az ötven esztendő köztük még „barna kis lánykának“ is bevált volna, olyan vének voltak. Hatvan—hetven esztendő volt a legtöbb. (Ugyan menjen kend, hát elhiszi ezt?) Már hogy ne hinném, mikor a „Presse“ mondja, a ki maga is ott volt.

— — A budai várpalotából ezelőtt néhány héttel ellopták az órát. (Tán nem tudták Budán, hogy hányat ütött az óra?) Dehogy azért! hiszen már megkerült... (És még se tudják?) Te mondad.

— — A spanyol fölkelőkre kigyót-békát kiáltottak, elmondták rólok, hogy zsvány, utonálló, haramia, gyilkos, zsebmetező, akasztani való, gaz, tolvaj liberálisok. (Hát nem azok?) Liberálisok ugyan, de furcsa tlvajok. Ime egyik proklamációjuk így végződik: „A liberálisok soha nem lopnak!“ Ez a legnagyobb igazság és a legszebb szó, a mit valaha tolvaj mondott.

— — Rá jár a rúd a papokra. Most már az olmtüzi püspök holmiját veszik zír alá. (Hát őt magát?)

Hej hisz ha én ennek az executiónak a megcsinálását a mezőkereszturi esendbiztosra bízhatnám!

— — No most már vigasztalódhatnak a becsukott cseh ujságírók. (Ugyan mi lehet az a nagy vigasztalás?) Hát csak az, hogy Spanyolországban most szabadítottak ki a börtönből egy ujságírót, a ki 102, azaz száz két osztrák értékű forint — vagy akarom mondani: esztendőre volt elítélve. (Hát azután hogy lehetséges az?) Hát egyszerűen megparancsolták neki, hogy míg a rászabott esztendőket ki nem üli, halálbüntetés terhe alatt ne merészljen meghalni.

— — Hogy kibujik a szög a zsákból. (Hát hogy?) Hát így: a római pápa kiad egy rendeletet, hogy mindenkinek, a ki asszonyoknak kurizál, le kell a haját vágni. Erre a petrai érsek, Róma alkormányzója és a közerkölciség főfelügyelője kapja magát s azt mondja, hogy ereszzék őt haza. (Tán megjédt ő szent atyasága, hogy rajta kezdik a nyirést?)

— — Az usjágok híresztelik, hogy valaki egy gyémántot talált s azt a tulajdonos a kapitányságnál fölveheti. Az „Esti Lap“ határozottan protestál azon föltevés ellen, mintha ezt a gyémántot az ő vak tyukjai találták volna.

— — Furcsa stylusa van egynémely ujságnak. (Már milyen?) Hát példának okáért ilyen ni: „A vízvezetékhez szükséges gőzgép és gépvezető már utban van Pest felé. Mind a kettő Berlinben készült.“

— — Olyan kevés a szállás Pesten, hogy vannak emberek, a kik sehol sem laknak. (Bizony ezen segíteni kellene.) Pedig lehetne ám, csak ide kellene hoztatni a madridi királyi palotát, arra rá van írva, hogy „ez a ház kiadó.“

Táviratok.

Madrid, sept. 1. Dulce tábornok meghalt.

Madrid, sept. 10. Dulce tábornok halálának híre valótlan.

Madrid, sept. 12. Valótlan, hogy Dulce tábornok halálának híre valótlan.

Madrid, sept. 15. Valótlan az, hogy valótlan hogy Dulce tábornok halálának híre valótlan.

Madrid, sept. 20. Valótlan, hogy valótlan azon valótlannul valótlannak vallott vallomány, hogy Dulce valótlan halálának valótlan híre valótlan.

(Tetszés szerint folytatható in infinitum.)

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Jókai Mór.

(Lakása: Országút 18. sz. 2-ik emelet.)

Pest. 1868. Nyomt. az „Athenaeum“ nyo udájában.

(Barátok tere 7. szám.)

Rajzolja: Jamkó. — Metszi: Polák.